

N:o 41.

Af herr **Röing**, om *höjda pensionsbelopp för vaktmästarne vid intendenturkåren m. m.*

1908 års Riksdag beviljade åt vaktmästarne vid intendenturkåren en mindre löneförbättring, trots att frågan om storleken af en tillfredsställande och väl afvägd aflöning och de lämpligaste formerna, under hvilken denna aflöning borde utgå, ej var utredd, men ställdes en fullständig utredning härutinnan i samband med frågan om vaktmästarnes vid intendenturkåren ställning och det för armén behöfliga antalet i sikte.

Det syntes nämligen Kungl. Maj:t olämpligt att låta denna fråga hvila i afvaktan på denna fullständiga utredning, då vaktmästarne i så fall under tiden skulle gå miste om en väl behöflig löneförbättring. Riksdagen beaktade äfven dessa skäl och beviljade det af Kungl. Maj:t under 4:de hufvudtiteln för detta ändamål äskade beloppet. Det är nu att hoppas, att den fullständiga utredningen kommer till stånd, så att dessa vaktmästares lönefråga snarast möjligt erhåller en tillfredsställande lösning. Det gäller då att rätta den enligt min uppfattning felaktiga princip, som vid 1901 års Riksdag fastslogs, att dessa vaktmästare skola likställas med distinktionskorpralerna. En stamanställd volontär erhåller i vanliga fall distinktionskorpralsgraden efter tredje årets tjänst, ofta sammanfallande med myndighetsåldern. Finnes utsikt till befordran till underofficer rekapituleras på 2 à 3 år för att vinna nämnda befordran, saknas utsikt därtill lämnas ofta tjänsten vid tredje årets utgång för att i det civila lifvet söka bättre inkomster, och detta oakadt distinktionskorpralen då nästan undantagsvis är ogift. Förrådvaktmästarne på intendenturkårens ordinarie stat äro däremot som regel familjefäder, hafva ingen som helst utsikt till be-

fordran, men trots detta, erhålla de till sist, då de efter kanske ett helt lifs plikttroget arbete i statens tjänst nödgas lämna densamma, en pension af 124 kronor, ett belopp så obetydligt, att ingen äfven med det torftigaste lefnadssätt kan lifnära sig af detsamma.

Dessa vaktmästares och distinktionskorpralers tjänstetid, tjänstgöring, framtidsmöjligheter etc. äro så vidt skilda, att icke någon jämförelse åtminstone i aflöningshänseende bör tillämpas.

Efter 1901 hafva ock dessa vaktmästares inkomster i verkligheten blifvit förminskade, i motsats till hvad som framhålles i statsverkspropositionen i fjol, om äfven de fasta löneförmånerna förbättrats, ty de biinkomster, som dessa vaktmästare före 1902 hade genom utförande af tvättning, reparationer med flera arbeten för vederbörande regementens räkning, med hvilka arbeten de numera ej få taga någon som helst befattning, vore enligt mig lämnade uppgifter vida större än de löneförbättringar, som efter år 1901 kommit dessa personer till del. Den nu utgående aflöningen torde ock med de stegrade priserna å alla lifsförnödenheter vara otillräcklig, och då de önskemål, som dessa vaktmästare i sin underdåniga skrifvelse till Kungl. Maj:t den 20 oktober 1907 uttalat, synas moderata, är det att hoppas, att desamma vid den förestående utredningen komma att vinna beaktande.

Hvad pensionsförhållandena beträffa, ansåg generalintendenten desamma i betraktande af den höga lefnadsålder, som bestämts för deras rätt till pension, eller 60 år, otillfredsställande, emedan vid denna ålder vaktmästarne i regel ej kunna anses så arbetsföra, att de med tillskottet af den nuvarande pensionen 124 kronor kunde försörja sig, hvadan tillfälle till inträde i arméns pensionskassa borde beredas dem. Frågan om förbättrandet af pensionen för dessa vaktmästare ansågs dock ej så utredd, att den upptogs i fjolårets statsverksproposition, utan fick densamma tillsvidare anstå.

Men liksom 1908 års Riksdag till följd af ömmande omständigheter, trots frågans outhärdliga skick, beviljade en mindre löneförhöjning åt dessa vaktmästare, vågar jag hoppas, att årets Riksdag af samma skäl provisoriskt fastställer ett annat och något så när tillfredsställande pensionsbelopp än det nu utgående. Förhållandet är nämligen det, att tvenne af de å intendenturkårens ordinarie stat uppförda vaktmästarne i år efter fyllda 65 år måste afgå, nämligen vaktmästaren vid kungl. andra lifgrenadierregementet Johan Ferm, född den 17 sept. 1844, som tjänstgjort 21 år vid regementet och 24 år vid intendenturkåren, således tillsammans 45 tjänsteår, samt vaktmästaren A. Mellqvist vid kungl. Värmlands regemente, född den

25 nov. 1844, som tjänstgjort 11 år och 8 månader vid regementet och 27 år och 7 månader vid intendenturkåren, således i mer än 39 år.

Det kan ej vara med rättvisa och billighet förenligt, att dessa personer, därför att utredningen rörande deras pensionsfråga ej verkstälts, efter c:a 40 à 45 års arbete i statens tjänst, när de nu nödgas afgå, i pension erhålla ett så obetydligt belopp som 124 kronor. Andra statens befattningsinnehafvare i liknande ställning hafva också redan erhållit vida högre pension. Så erhålla hvardera af de 3 vid fortifikationen (i Stockholm, Karlsborg och Boden) anställda vaktmästare i pension 900 kronor, förste vaktmästaren vid fästningsintendenturen å Karlsborg erhåller vid afskedstagandet 700 kronor och andre vaktmästaren vid bemälda intendentur 500 kronor i pension, och detta, trots att åldersgränsen, tjänstetiden och tjänstgöringen äfvensom kompetensvillkoren för dessa befattningsinnehafvare äro desamma som för vaktmästarne på intendenturkårens ordinarie stat. Arbetarne vid fästningsbyggnaden å Karlsborg hafva ock vid sin afgång erhållit en betydligt högre pension än den, som nu tilldelas vaktmästarne vid intendenturkåren. Kommer pensionsfrågan för dessa vaktmästare efter skedd utredning att lösas på så sätt, att tillfälle beredes desamma liksom andra liknande befattningsinnehafvare att vinna inträde i arméns pensions- samt änke- och pupillkassa, vore det önskligt, att det ägde rum efter samma proportioner som för en sergeant af II klass.

För att på ett något så när tillfredsställande sätt för tillfället lösa denna personals pensionsfråga, anser jag, att pensionen provisoriskt bör fastställas till 500 kronor eller samma pensionsbelopp, som nu utgår till andra vaktmästaren vid fästningsintendenturen å Karlsborg, och bör i så fall denna förhöjda pension komma äfven ofvannämnda båda vaktmästare Johan Ferm och A. Mellqvist, hvilka i år måste afgå, till del.

På grund af hvad jag sålunda anför, hemställer jag

dels att pensionsbeloppet för vaktmästarne vid intendenturkåren fastställes till 500 kronor, dels ock att de tvenne vaktmästarne vid intendenturkåren, hvilka i år efter fyllda 65 år skola afgå, må komma i åtnjutande af denna pension.

Stockholm den 20 januari 1909.

Erik Röing.